

Tin hoạt động

tâm TT-TV, Đại học Quốc gia Hà Nội; ông Cao Minh Kiểm - Tổng thư ký Hội Thông tin Khoa học và Công nghệ Việt Nam; bà Phan Thị Kim Dung - Giám đốc Thư viện Quốc gia Việt Nam, cùng các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý và các chuyên gia thông tin - thư viện.

Trong xu thế hội nhập và phát triển hiện nay, nhiều cơ quan TT - TV Việt Nam đang từng bước ứng dụng công nghệ thông tin, xây dựng nguồn lực số hóa và từng bước xây dựng thư viện số bước đầu mang lại hiệu quả thiết thực. Tuy nhiên, việc thực hiện đang được tiến hành một cách khá tự phát, tùy theo điều kiện của mỗi đơn vị, chưa có định hướng chung về nội dung cũng như công nghệ áp dụng. Điều đó dẫn đến việc trùng lặp, lãng phí, chất lượng không đồng đều, quy trình thực hiện không đảm bảo, hiệu quả không phù hợp, công tác chia sẻ, phổ biến, phục vụ gặp khó khăn.

Hội thảo lần này nhằm mục đích đánh giá lại thực trạng hoạt động, tìm ra những khó khăn, vướng mắc, phát huy những kinh nghiệm hay, cổ vũ những giải pháp sáng tạo trong việc ứng dụng công nghệ thông tin vào hoạt động thư viện điện tử/ thư viện số tại Thư viện Quốc gia Việt Nam và các thư viện thành phố trực thuộc Trung ương, góp phần tìm ra một cách đi đúng hướng, một mô hình thư viện điện tử/ thư viện số phù hợp với đặc điểm

riêng của các thư viện trong hệ thống thư viện công cộng, giúp các thư viện hoạt động hiệu quả hơn, đáp ứng yêu cầu cấp thiết của bạn đọc, hội nhập với các thư viện thế giới và góp phần đẩy mạnh công cuộc công nghiệp hóa - hiện đại hóa đất nước.

Mười hai tham luận và ý kiến trực tiếp của các nhà nghiên cứu, các chuyên gia, các nhà quản lý được trình bày tại Hội thảo đã tập trung thảo luận những vấn đề cốt lõi như:

- Khó khăn, thách thức, những vấn đề tồn tại trong việc xây dựng và phát triển thư viện số.
- Các giải pháp trong việc vận hành duy trì, phát triển thư viện số.
- Chính sách xây dựng và phát triển Thư viện số nói chung và của hệ thống thư viện công cộng nói riêng.
- Tổ chức xây dựng và quản lý bộ sưu tập số, bảo quản số, bảo mật nội dung số.
- Các chuẩn trong thư viện số, vấn đề bản quyền.
- Vấn đề quản lý thư viện số.
- Đề xuất mô hình thư viện số phù hợp với Thư viện Quốc gia và thư viện thành phố trực thuộc Trung ương.

TH

HỘI NGHỊ THƯ VIỆN SỐ CHÂU Á - THÁI BÌNH DƯƠNG (ICADL-2013)

Từ 9-11/12/2013, Hội nghị quốc tế Thư viện số (TVS) Châu Á – Thái Bình Dương ICADL đã được tổ chức tại Bangalore, Ấn Độ (<http://isim.ac.in/ICADL2013/Program.html>) với chủ đề Mạng cộng đồng và Phương tiện truyền thông xã hội. Hội nghị đã thu hút nhiều nhà nghiên cứu, chuyên gia trong lĩnh vực: quản trị dữ liệu, tìm kiếm thông tin, quản trị văn bản, hệ thống thông tin, xử lý ảnh, trí tuệ

nhân tạo, giao tiếp người – máy, lưu trữ và bảo tàng... Các đại biểu đã tập trung trao đổi về các dự án TVS Châu Á, dự án TVS ở Ấn Độ; đào tạo về TVS; các tiến bộ TVS... Đặc biệt, Hội thảo Cộng tác quốc tế của các Trường đào tạo thông tin và Hiệp hội nghiên cứu sinh tiến sỹ trong lĩnh vực thông tin học, đã trình bày các kết quả nghiên cứu trong quá trình làm luận án, các cơ hội hợp tác giữa các trường đào tạo thông tin học.

Tin hoạt động

Tại Hội nghị ICADL 2013, Dự án Ebooks của Trung tâm Thông tin - Thư viện, Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN) đã được trình bày tại cuộc họp. Dự án đã nhận được nhiều câu hỏi và ý kiến trao đổi của các chuyên gia, nhà nghiên cứu. Đây là cơ hội để Dự án Ebooks của Trung tâm có được những góp ý của cộng đồng TVS quốc tế và tiếp tục hoàn thiện, phát triển đúng hướng theo chuẩn quốc tế.

Cũng trong khuôn khổ ICADL 2013, TS Nguyễn Hoàng Sơn, Phó Giám đốc Trung tâm TT-TV, ĐHQGHN đã trình bày các kết quả nghiên cứu của mình về mô

hình hóa hệ tri thức về TVS trong giai đoạn (1990 - 2010) bằng phần mềm Protege để phục vụ cho hoạt động nghiên cứu, giảng dạy và quản trị tri thức trong lĩnh vực TVS.

Hội nghị ICADL 2013 đã thành công tốt đẹp và đem lại nhiều cơ hội hợp tác, phát triển nghiên cứu - đào tạo - triển khai TVS cho ngành thư viện Việt Nam nói chung và ĐHQGHN nói riêng. Theo kế hoạch, ICADL 2014 sẽ diễn ra tại Chiang Mai, Thailand (<http://icadl2014.cmu.ac.th/>).

NHS

CÔNG BỐ TIÊU CHUẨN VIỆT NAM: HOẠT ĐỘNG THƯ VIỆN - THUẬT NGỮ VÀ ĐỊNH NGHĨA CHUNG

Một trong những yếu tố quyết định hiệu quả hoạt động của các cơ quan thư viện là đảm bảo sự thống nhất các mặt hoạt động trên cơ sở công tác tiêu chuẩn hóa. Nhận thức được tầm quan trọng đó, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã giao cho Thư viện Quốc gia Việt Nam tiến hành việc xây dựng các bộ TCVN trong lĩnh vực thư viện.

Trong hai năm (2012-2013), Thư viện Quốc gia đã biên soạn xong tiêu chuẩn quốc gia về thuật ngữ và định nghĩa sử dụng trong hoạt động thư viện. Ngày 31 tháng 12 năm 2013, Bộ Khoa học và Công nghệ đã công bố TCVN 10274:2013 “Hoạt động thư viện - Thuật ngữ và định nghĩa chung” (Theo QĐ số 4222/QĐ-BKHCN ngày 31/12/2013).

TCVN 10274:2013 “Hoạt động thư viện - Thuật ngữ và định nghĩa chung” bao gồm 152 thuật ngữ và định nghĩa chung sử dụng trong lĩnh vực hoạt động thư viện.

Cùng với việc xây dựng 109 thuật ngữ mới, tiêu chuẩn này còn viện dẫn 43 thuật ngữ chung về lĩnh vực thư viện hoặc liên quan đến hoạt động thư viện của TCVN 5453:2009 Thông tin và tư liệu - Từ vựng. Trong đó: Khái niệm chung và thuật ngữ liên quan, gồm 34 thuật ngữ và định nghĩa (viện dẫn 11 thuật ngữ); Các loại hình thư viện, gồm 32 thuật ngữ và định nghĩa (viện dẫn 15 thuật ngữ); Các nguồn lực thư viện, gồm 35 thuật ngữ và định nghĩa (viện dẫn 8 thuật ngữ); Tổ chức lao động và hoạt động nghiệp vụ thư viện, gồm 51 thuật ngữ và định nghĩa (viện dẫn 9 thuật ngữ).

Tiêu chuẩn TCVN 10274:2013 là tiêu chuẩn quốc gia đầu tiên chuyên về lĩnh vực thư viện. Việc ra đời Tiêu chuẩn sẽ góp phần hoàn thiện lý luận về khoa học thư viện, thống nhất trong cách hiểu, định nghĩa nội hàm của từng khái niệm, đối tượng nghiên cứu, giúp các nhà chuyên môn thống nhất thuật ngữ chung trong xử lý